

Observationer i Ekerö kommun 2007

Glenn Cornland

År 2007 var milt och nästan isfritt under vintermånaderna, sedan kom en mycket tidig och lång vår utan några alltför hastiga väderbakslag. Detta avspeglade sig i fågelvärlden genom att panikrastande fåglar, som i april 2006 saknades. Flyttfåglarna kom när de skulle om än lite tidigt i en del fall. Kustsnäppa blev ny art för Mälaröarna, nr. 246 enligt MOFs räkningar. Totalt sågs 192 arter i kommunen. Aftonfalken i början av juni vid Svartsjö Dämme blev årets publikmagnet i kommunen.

Underlaget till denna redovisning kommer framförallt från rapportsystemet Svalan. Stockholms rapportområdes rapporteringsmall följs, se ibland inledande kursiverade rapportvillkor. Av de vanligare arterna tas främst observationer upp som är tidsmässigt avvikande, häckningar eller större antal. Observationerna är ännu inte fullt ut granskade av någon rapport- eller raritetskommitté (Rik, Rrk). Vinterfynd avser januari – februari och december. Periodvis isfria fjärdar och vikar under vinterperioden gjorde att en hel del svanar, änder och doppingar stannade kvar. Flera förstafynd för vintermånaderna januari, februari och december gjordes.

Den hösten 2006 nyanlagda Torslunda dagvattendamm på Färingsö och den ca 10 år gamla Bona damm på Munsö har båda under året visat på den potential ett konstgjort viltvatten utgör för fåglarna, både som rastlokal och häckningsområde. Med Kärsön avses här ön intill Drottningholm.

Knölsvan *Cygnus olor*

Största ansamlingarna som vanligt vid Menhammarsviken, Ekerö med 47 ex 2–3.6 (UKi, JWn) och 50 ex 18.11 (MAn).

Mindre sångsvan *Cygnus columbianus*

2006 års rastande fågel blev ingen engångshändelse. I år, 1 ad (samma som 2006?) födosökande Malmviks strandängar, Lovön 13.3–25.3 (UKi m fl) och 5 ex födosökande Kersö Gård 14.3 (UKi)

Sångsvan *Cygnus cygnus*

Rastande: På åkrarna vid Kersö gård fanns ca

20–30 ex under januari – februari till som mest 78 ex den 15.3 (REm, UKi, JWn m fl). 19–24 ex rastade i Menhammarsviken 1–20.1 (SHn, JWn m fl). I Svartsjö Dämme rastade en familj på 5 ex 14–16.1 (GCd, GOn). Övriga: 8 ex förbifl. Huvududdens naturreservat, Ekerö 2.1 (JBk), 9 ex kom förbi Lovö kyrka 3.1 (SSg, UKi) och 21 ex sträckte norrut på Lovön 17.1 (REm) och 6 ex flög förbi vid Tappström 18.1 (GCd). Sträckande höst: Sammanlagt ca 150 ex perioden 4.11–14.12, varav största flockarna 40+24 ex den 14.11 Lovö kyrka (SSg, FTd).

Sädgås *Anser fabalis*

Rastande: Vårobservationerna koncentrerade till andra veckan i mars med 9 ex Svartsjöviken 8.3 (REm m fl) och 5 ex 11–14.3 (LBe, UKi m fl). 12 ex sågs i Svartsjö Dämme 29.8 (GCd). Sträckande höst (totalt ca 260 ex): Största flockarna var 18 ex Lovö kyrka 16.9 (JBk, MNn), 150 ex sågs både från Prästvik och Mastområdet 30.9 (MNn, JWn m fl), 36 ex Älby hage, Ekerö 1.10 (UKi) och 42 ex Mastområdet, Lovön 1.10 (SSg).

Tundrasädgås *Anser fabalis rossicus*

3 ex rastade tillfälligt vid Svartsjöviken 5.10 (GCd).

Bläsgås *Anser albifrons*

4 ex födosökande Hovgården, Adelsö 26.3 (BLd), En längstannande tvååring sågs vid Svartsjö Dämme 2.4–4.5 (GCd, JWn m fl). 28 ex sträckande vid Mastområdet 30.9 (MNn).

Fjällgås *Anser erythropus*

1 ex tillsammans med vitkindade gäss Mastområdet, Lovön 15–19.9 (FTd, JWn m fl).

Grågås *Anser anser*

Häckning: 4 par med ungar Sotholmen, Drottningholm 19.4–9.5 (NWk m fl), 1 par med ungar Kyrkpölen, Adelsö 5.5 (HAn). Häckningar i Dämet/Svartsjöviken, se sidan 17, 22. Vid Svartsjöviken och Svartsjö Dämme uppehöll sig ca 130–200 ex under juli månad till som mest 520 ex i augusti (GCd). Under september till början av oktober fanns ca 250 ex i Svartsjövikenområdet. Enda större noterade antal utanför nämndt område var 200 ex födosökande Älby hage 29.9 (UKi).

Vitkindad gås *Branta leucopsis*

Högsta noteringen i år var ca 900 ex Drottningholm den 18.10 (MGr). Gässen var rörligare i år och inte lika knutna till Lovön som tidigare, bl a sågs 250 ex Nyckelby, Ekerö 30.8 (UKi) och > 600 ex 2–5.10 väster om Svartsjöviken (GCd, REm). Vinterfynd utgjordes av 1 ex Drottningholms slott 3.1–14.1 (MBm, JBk m fl). Troliga häckningar: 3

par Koffsan, Drottningholm 26.5 och 1 par Sotholmen, Drottningholm 24.5 (NWk). Ca 5 par häckade på Fiskarholmen i Fiskarfjärden (JSI). 11 par med 35 juvenila från häckningar i närområdet sågs i Drottningholmsparken 31.5 (NWk).

Fjällgås x vitkindad gås *Branta leucopsis x Anser erythropus*

1 ex av denna hybrid sågs först vid Sundby, västra delen av Svartsjöviken 29.9–2.10 (GCd, REm m fl) och senare samma individ Drottningholmsparken 18–19.10 (MGr, SSg)

Prutgås *Branta bernicla*

För andra året i rad sågs sträckande prutgås. 20 ex Eldgarnsö 13 el 14.10 (GÖn, PÖn).

Gravand *Tadorna tadorna*

1 par höll till vid Svartsjöviken 15–19.5 (GCd, UKi m fl).

Bläsand *Anas penelope*

Vinterfynd: Av de 40 ex från december 2006 fanns 16 ex kvar i Menhammarsviken 1.1–14.1 (UKi, JWn m fl). Fyndet är kommunens första kända vad.

Snatteränder

vi vet under januari. Under häckningstid fanns 2 par i Kyrkpölen, Adelsö 23–27.5 (HAn, UKi), 1 par Södra Björkfjärden 27.5–3.6 (JWn). *Rastande höst:* 38 ex Menhammarsviken 19.9 (SSg), Ca 70 ex Svartsjöviken 22–23.9 (JSI, SSg), 20 ex Prästvik, Lovön 30.9 (MNn), 28 ex Fiskarfjärden 3.10 (JSI), 20 ex Svartsjö Dämme 3.10 (UKi)

Snatterand *Anas strepera*

Kommunens första kända januarifynd gjordes med 1 ex Menhammarsviken 14.1 (UKi). I Svartsjö Dämme sågs som mest 3 par under häckningstid (okänt om häckning förekom). Utanför Svartsjöviken sågs 1 par Kyrkpölen, Adelsö 17.4–3.7 (HAn, BLd) och vardera 1 ex på Stora och Lilla Hallstaskär, Prästfjärden 26.4 (TPen). 2 par sågs i Svartsjöviken 24.4 (FTd). *Rastande:* I Dämmet 2 ex 16.3 (REm, UKi), 9 ex rastade 12.4 (UKi, JSI). Under sommar och höst var de högsta antalen i Svartsjö Dämme 10 ex 23.7 (JWn), 25 ex 1.8 (JWn), 15 ex 10.8 (AEn). Ett litet antal 4–6 ex fanns kvar i området i mitten på oktober.

Kricka *Anas crecca*

Rastande: I Svartsjö Dämme 4–14.4 ca 60 ex. Årets högsta siffra ca 200 ex den 17.4 (REm), ca 125 ex den 26.4 (JSI) och fram till den 2.5 ca 60 ex i Dämmet (SSg m fl). *Par i lämpliga häckbiotoper:* 2 par och någon enstaka hanne sågs i Kyrkpölen, Adelsö 15.4–26.6 (HAn), 1 par Mastområdet, Lovön 20–23.4 (FTd), 1–2 par sågs i Svartsjö Dämme under maj början på juni månad (MAN, GCd m fl). I juli rastade 20–30 individer och fram i september sågs som mest 85 ex rasta i Svartsjö Dämme.

Stjärtand *Anas acuta*

1 par rastade i Svartsjö Dämme 1.4 (REm). En honfärgad fågel syntes både i Svartsjö Dämme och också i Torslunda dagvattendamm. Den följde gräsänderna (ca 130 ex) som under en period 22.8–12.9 övernattade i Torslunda och dags tid födosökte i Dämmet (GCd). 2 ex rastade i Torslunda dagvattendamm 17.9 (GCd).

Årta *Anas querquedula*

2 par sågs tillfälligt den 17.4 (JBk) och senare 1

par Svartsjö Dämme 18–26.4 (MFr, PEm m fl). 1 par Kyrkpölen, Adelsö 5.5 (HAn, LBe) och 1 par översilningsområdet, Svartsjöviken 23.5 (SSg).

Skedand *Anas clypeata*

Två hanner sågs i Svartsjö kanal redan den 23.3 (UKi). Till Svartsjö Dämme anlände de första den 17.4 och fåglar fanns på lokalen fram till den 2.10 (REm). 1 par Bonadammen, Munsö 30.4 (REm). 1 par Kyrkpölen, Adelsö 26.5 (HAn). 15 ex blev maxantalet för året och sågs i Svartsjö Dämme 24.4 (JWn). Inga ungar kunde konstateras under året.

Brunand *Aythya ferina*

1 par sågs i Svartsjö Dämmet 18.3–20.5 (REm, JWn), ingen häckning konstaterades. 5 ex Eldgarnsö 17.5 (JWn), 1 ex Kärsön 17.5 (NWk), 9 ex Torslunda dagvattendamm, Färingsö 29.8 (GCd).

Vigg *Aythya fuligula*

100 ex Koviken, Lovön 11.3 (FTd), 100 ex Svartsjöviken 24.3 (MAN, OAn). 120–150 ex höll till i Mörbyfjärden från slutet av september och året ut (FTd, SSg).

Bergand *Aythya marila*

Tillsammans med vigg sågs en 1 adult hona utanför Färingsö nordligaste udde 6.8 (CLm).

Ejder *Somateria mollissima*

Enda observationen för året var 1 ex förbiflygande Eldgarnsö 23.9 (MNn).

Alfågel *Clangula hyemalis*

Alesång hördes från Stavsund, Helgö kanal 4.5 (UKi) och 2 ex rastade Mörbyfjärden 7.10 (JBk, FTd, GCd).

Sjöorre *Melanitta nigra*

Ses framförallt under sträcktiden på våren då fåglar rastar på fjärdarna. En nattsträckande flock hördes i Torslunda 30.4 (GCd), 13 ex Fiskarfjärden 3.5 (LBe, REm m fl), 3 ex Mörbyfjärden 6.5 (SSg, SHn m fl). 1 par 20.5 (JWn) och 6 ex Södra Björkfjärden 26.5 (JWn).

Foto Glenn Cornland

Kniphona med 18 ungar

Svärtor *Melanitta fusca*

Ses sporadiskt i Mälaren. I år sågs en honfärgad vid Kungsbergabädet 24–27.11 (JBk, GCd m fl) och i början på december 1–9.12 sågs 2 ex troligen ett par i Mörbyfjärden (SSg, MBm m fl).

Knipa *Bucephala clangula*

Stöld av en kull, s.k. ”intraspecifik kullparasitism” var troligen orsaken till att en hona övervakade 18 ungar i Torslunda dagvattendamm 4.6–18.7 (GCd, UKi).

Salskrake *Mergus albellus*

En kärleksskrank hanne uppvaktade en kniphona en längre period och motade resolut bort alla kniphannar i området 16.3–20.5 (MAn, REm m fl). Hannen har funnits i området ett antal år. Ca 10 ex rastande Menhammarsviken under januari. 5 ex Svartsjöviken 11.1 (GCd). Från andra halvan av mars till 1.4 mellan 6–8 ex rastande Menhammarsviken. 6 ex 24.3 (JBk) och 4 ex Svartsjöviken 4.4 (UKi), 9 ex Grankulla gård, Norra Färingsö 6.4 (CLm), 7 ex Menhammarsviken 18.11 (JBk, GCd m fl). Det sågs 16 ex 25.11 (LBe, SHn) och 12 ex Fladen, Ekerö 15–16.12 (MAn, FTd).

Småskrake *Mergus serrator*

2 hanner och en hona Gåsholmen, Södra Björkfjärden 26.4 (TPen), 1 ex förbiflygande Södra Björkfjärden 12.5 (LBe, SHn), 1 par i lämplig biotop Ekeby brygga, Munsö 16.5 (GCd), 1 ex Väsby hage, Munsö 20.5 (UKi), 1 ex Rastaholm 26.5 (JWn), 6 ungfåglar Ekeby brygga 29.9 (JWn), 3

ex förbiflygande Mörbyfjärden 30.9 (JBk, SSg m fl) och 1 ex Lindby, Adelsö 25.11 (JWn).

Rapphöna *Perdix perdix*

1 flock på ca 6 ex höll till vid Brygga – Fredriksstrandsvägen, Ekerö 25.2–1.3 (LBe, SHn m fl), 6 ex Barkarby, Lovön 1.2 (FTd), 1 ex Älby hage 5.5 (UKi), 1 ex Lovö kyrka 2.6 (LBe), 2 ex Mastområdet, Lovön 30.9 (MNn). Uppfödning och utsättning av denna art sker i kommunen.

Vaktel *Coturnix c. coturnix*

Ännu ett bra år för vakteln, det tredje i rad. 1 ex östra delen, Svartsjöviken 19.5–9.6 (JBk, MAn m fl), 1 ex Älby hage, Ekerö 2.6 (UKi), 1 ex Bonadammen, Munsö 19–20.6 (LBB, UKi), 1 ex Hillesög kyrka, Färingsö 24–25.6 (gm Stockholm Birdline, REm) och 1 ex Grankulla gård, Färingsö 2.8 (CLm).

Smålom *Gavia stellata*

Den ovanligaste lommen hos oss. Årets 3 ex blev obs nr. 3–5 i kommunen. 1 ex Mörbyfjärden 9.5 (SHn, LBe m fl), 1 ex flög förbi Södra Björkfjärden 19.5 (JWn) och 1 ex rastade i Mörbyfjärden 30.9 (MNn, SSg m fl).

Storlom *Gavia arctica*

1 ex rastade Mörbyfjärden 12.4 (Fredrik Thernlund), 1 ex förbi Torslunda 25.4 (GCd), 2 ex rastade Mörbyfjärden 25.4 (JBk), 1 ex förbi södra Björkfjärden 26.4 (TPn), 1 ex rastade Lindö, Lovön 8.5 (FTd), 3 ex förbi Lindby, Adelsö 12.5 (SHn, LBe), 1 ex födosökande Ekeby brygga,

Munsö 16.5 (GCd) och 1 ex sträckande Älby hage 14.9 (UKi).

Smådopping *Tachybaptus ruficollis*

Två ex spelade i Bonadammen 30.4–21.6 (REm, JWn m fl). 2 par? fick ut 4 ungar då fyra juv + 4 ad sågs den 25.8 (JWn). 1-2 ex var stationära i Svartsjö Dämme 30.3–12.8 (JWn m fl), 1 ex Svartsjöviken 4.4 (UKi), 1 ungfågel rastade i Torslunda dagvattendamm 13–22.8 (GCd), 1

Foto Stefan Oscarsson

Svarthakedopping häckande i Bonadammen

ex Drottningholmparken 7.8 (ASm) och 1 ex Drottningholmsparken 18.10 (MGr). Mälarenas första decemberfynd blev 1 ex Svartsjö kanal 26.12 (GCd).

Skäggdopping *Podiceps cristatus*

Vinterobservationer: 2007 var till stor del isfri både i inledningen av året och slutet av året och resulterade i flera observationer. 10 ex Menhammarsviken 1–14.1 (MBm, JWn m fl), 2 ex Eldgarnsö 13.1 (REm). 1 ex Kungsberga 1.12 (JWn), 3 ex Lännstaholm 2.12 (MBm, ADn), 4 ex 2.12 (UNn, JWn) och 2 ex Mörbyfjärden 8.12 (MAN, MNn m fl), 3 ex Stenhamra 21.12 (NMFn). **Häckningar:** Största kolonierna var ca 32 par/bon Men-

hammarsviken (GCd mfl), ca 25 par/bon Hovgårdsviken (BLd), ca 25 par/bon Rastaholm (UKi mfl), minst 25 par/bon Gubbholmen – Koviken, Lovön (FTd, NWk), ca 6 par/bon Sötvattenlaboratoriet, Lovön, 5 Kärsön (NWk) och 5 par/bon Gällstaö (JSI).

Gråhakedopping *Podiceps grisegena*

Enda observationen gjordes i Fiskarfjärden utanför Sjöstugan, Lovön med 1 ex 23.4 (GCd AHn m fl). för Sjöstugan, Lovön med 1 ex 23.4 (GCd AHn m fl).

Svarthakedopping *Podiceps auritus*

1 ex födosökande Svartsjö Dämme 22.4–26.5 (JWn m fl), En häckning genomfördes i Bonadammen på Munsö där 1 par fick ut minst 2 ungar (JWn m fl). 3 ad sågs 30.4–1.5 (JBk, REm) och den 5.5 observerades spel av 2 ex (LBe) i dammen. Den 25.8 sågs 1 par med ungar (JWn).

Storskarv *Phalacrocorax carbo sinensis*

I fyra kolonier räknades 328 aktiva bon och 407 par. Ca 60 bon mindre jämfört med förra året, men då pågick trädfallning på ön där en av kolonierna finns och endast par utan bon (79 stycken) noterades där (TPen). 400 ex låg och fiskade i Gäddviken, Färingsö nordligaste udde 1.8 (CLm). 1 ex kvar 21.12 i Menhammarsviken (NMFn).

Rördrom *Botaurus stellaris*

1 ex Sötvattenlaboratoriet, Lovön 13–28.2 (JBk, HAn m fl). Denna återkommande individ dök upp när isarna väl började lägga sig i februari och matades med fisk. Som förra året ca 7 tutande fåglar inrapporterade, bl a från Menhammarsviken, Svartsjöviken, Igelviken och Eldgarnsö.

Gråhäger *Ardea cinerea*

Mälarinventeringen 2007 gav 12 aktiva bon i en koloni samt en med 3 par där det var oklart om bona var aktiva 25.4 (TPen). Vintertid fanns 3 ex Svartsjöviken 3–16.1 GCd, REm m fl), 2 ex kom förbi Tappström 4.1 (JBk) och 1 ex sträckte förbi Älby hage 20.1 (UKi). Under december sågs sammanlagt ca 8 ex på runt om i kommunen.

Bivråk *Pernis apivorus*

Två eventuellt tre revir med spelflygande fåglar har inrapporterats, i övrigt endast enstaka spridda observationer främst under sträckperioden maj och augusti/september. 3 ex Svartsjö Dämme 3.6 (DAn), 2 ex över Björkö 29.7 (LBe), 2 ex flög förbi Menhammarsviken 2.8 (JWn), 2 ex sträckande Björkö 21.8 (TLt).

Havsörn *Haliaeetus albicilla*

Ses så gott som varje gång man är ute på exkursion speciellt under vår, höst och vinter. Sågs 2007 alla månader utom under juli. Adulta fåglar i par har setts spelflyga och ropa, oftast på hög höjd, från Munsö, Adelsö och Färingsö vilket kan indikera häckningar i kommunens närområde.

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

Dryga sex revir eller par under året där spelflygande fåglar, bobygge eller bytesöverlämning observerades. En ungfågel från häckning sågs vid Svartsjö Dämme 27.7 (GCd).

Blå kärrhök *Circus cyaneus*

Genomsträckande fåglar, som oftast stannar upp en stund och födosöker innan de fortsätter, sågs med 7 ex på våren perioden 1 april – 8 maj och med 7 ex perioden 15 september – 10 oktober på hösten. Antalet var av samma storleksordning som under fjolåret.

Ormvråk *Buteo buteo*

Övervintrande: Under januari och februari rapporterades ca 8 stationära fåglar på Mälarrören och i december landade siffran på ca 5 inrapporterade fåglar. Högsta sträckande antal blev ynka 7 ex Svartsjöviken 3.10 (GCd).

Fjällvråk *Buteo lagopus*

Övervintrande: 1 ex sågs runt Svartsjöviken 1.1–21.3 (JBk, JWn m fl), 2 ex observerades den 1.4 (JWn), 1 ex Rörby – FRA, Lovön 27.2 (FTd). I slutet på december 25–31.12 (GCd, JWn) höll 1 ex till runt Svartsjöviken. Ca 10 sträckande fåglar under hösten framförallt observerade vid Mastområdet, Lovön.

Kungsörn *Aquila chrysaetos*

1 ex födosökande Helgö kanal (UKi) och troligen samma fågel vid örbinventeringen från Lastberget, Adelsö 3.3 (RörFstn), 1 ex str Mastområdet, Lovön 1.4 (JWn), 1 ex str Älby hage 16.7 (UKi).

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*

Honan kom till ”referensboet” på Lindöberget den 5.4 (JSI). En hanne kom 10 dagar senare (se artikel på sidan 3). Häckningar: Nio aktiva bon i kommunen har inrapporterats.

Tornfalk *Falco tinnunculus*

En övervintrande ung hanne fanns kvar sedan hösten 2006 t.o.m. 14.2 vid Mastområdet, Lovön (SSg, FTd m fl). Ensamma fåglar har setts jaga under de flesta månaderna vid Mastområdet och Svartsjöviken, även under häckningstid. Ingen häckning har rapporterats. 2 ex Svartsjöviken 13.5 (JBk), 2 ex Mastområdet 1.9 (MAN). Sträckande: Mastområdet, Lovön 1 ex 1.4 (JWn) och 1 ex 17.4 (SSg). 1 ex Rastaholm 2.5 (UKi). 1 ex Svartsjöviken 16.9 (JBk).

Aftonfalk *Falco vespertinus*

En fjalärshanne sågs i Svartsjö Dämme 1.6–4.6 (PAm, JBk, m fl), 1 ex förbifl. Tappström 27.8 (JBk). Falken i Dämmet bjöd på oförglömliga insektjakter.

Stenfalk *Falco columbarius*

Fyra observationer är en normal årssiffra. 1 ex Sjöängarna, Lovö–Edeby 25.8 (CEl), 1 ex Betlehem, Lovön 11.9 (GCd), 1 ex Svartsjöviken 16.9 (JBk), 1 ex Mastområdet, Lovön 30.9 (MNn).

Foto Stefan Oscarsson

Lärkfalk

Lärkfalk *Falco subbuteo*

4 ex födosökande samtidigt med aftonfalken Svartsjöviken 3.6 (RHL, MTg m fl), 4 ex trolig familjeflock Prästvik, Lovön 29.8 (MNn, SSg), Ett relativt sent ex födosökte Eldgarnsö 23.9 (MNn).

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

1 ad sågs jaga lyckosamt då den slog en vitkindad gås vid Mastområdet, Lovön 16.9 (MNn, SSg m fl). Samma fågel fanns i området 14–16.9 och blev årets enda observation av arten.

Vattenrall *Rallus aquaticus*

Två vinterfynd gjordes. 1 ex Älby hage 16.2 (ÖEd, UKi m fl) och 1 ex Sötvattenslaboratoriet 24.2–3.3 (GOn, FTd m fl). Spelande fåglar vår/sommar: 1 ex Menhammarsviken (JWn m fl), 1 ex Törnbyviken (JBk), 1 ex Hovgårdsviken, Adelsö (BLd), 3 ex Svartsjöviken (GCd m fl), 2 ex Ölsta tegelbruksdammar (REm m fl) och 1–2 ex i Svartsjö Dämme. Häckning: Två dunungar sågs den 28.6 i Dämmet (GCd).

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana*

1 ex spelade tillfälligt fågeltornet, Svartsjöviken 25.4 (JBk, GCd).

Kornknarr *Crex crex*

En fågel spelade först sporadiskt, men senare mer frekvent i mer än en månad vid Mastområdet, Lovön 29.5–5.7 (MAN, SSg m fl). 1 ex hördes i år igen från Törnbyviken 26.6 (HBk, JBk).

Rörhöna *Gallinula chloropus*

Liksom tidigare år trolig häckning i Rishögsdammen, Prästnibble (JBk, JWn m fl). 1 ex sågs i Bona dammen, Munsö 2.9 (UKi, JWn) och 1 ex Fladen, Ekerö 15.12 (FTd).

Sothöna *Fulica atra*

Under den milda och isfria januari sågs från 150 ex till som mest ca 300 ex vid Sötvattenlaboratoriet (LBe, SHn m fl). Ca 100 ex rastade i Svartsjöviken 23.9 (JWn), 115 ex Sötvattenslaboratoriet 11.11 (FTd) och ca 200 ex födosökta vid Lambarudd, Lovön 8.12 (JWn).

Trana *Grus grus*

130 ex sträckande Mastområdet, Lovön 27.9 (LBe, FTd), 80 ex Torslunda 8.10 (GCd).

Strandskata *Haematopus ostralegus*

Par i lämpliga häckningsrevir rapporteras med 1–2 par Kyrkpölen – Lindby brygga, Adelsö 15.4–23.5 (HAn, SHn m fl), 1 par Fiskarholmen, Fiskarfjärden 16.4–31.5 (JSl m fl), 1–2 par Sundbyviken – Rastaholm, Ekerö 16.4–30.6 (UKi, PÖn), 2 par Koffsan – Drottningholm, Lovön 17.4–2.7 (NWk m fl), 1 par Flisorna, Munsö 25.4 (TPen), 1 par Gåsholmsskäret, Södra Björkfjärden 26.4 (TPn), 1 par Skäret, Kärsön 13.5–30.5 (NWk).

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*

Två ovanligt tidigt anlända sågs med 1 ex Torslunda dagvattendamm, Färingsö 4.4 (GCd)

och 1 ex Hovgården, Adelsö 9.4 (BLd). Två häckningar konstaterades under året. En i Svartsjö Dämme där minst två ungar kom på vingarna och en i Torslunda dagvattendamm, Färingsö (GCd) med fyra ungar som resultat. Par och spelande fåglar sågs vid översilningsområdet, Svartsjöviken (UKi m fl), Malmviks strandängar (FTd m fl), Kyrkpölen, Adelsö (HAn), Bona dammen (GCd) och Kärsösund (GCd) men ingen uppföljning gjordes om häckningar genomfördes på dessa lokaler. Hela 8 ex sågs vid översilningsområdet, Svartsjöviken 16.5 (UKi).

Större strandpipare *Charadrius hiaticula*

Rastande vår: 1 ex Svartsjö Dämme 11–12.3 (JBk, UKi). 1 ex Svartsjöviken 4.4 (GCd, REm), 2 ex Svartsjöviken 23.4 (MAn, UKi), 1 ex Malmviks strandängar, Lovön 1.5 (REm), 1 ex Kyrkpölen, Adelsö 5–6.5 (HAn, BLd), 2 ex Svartsjöviken 19.5 (UNn). Ovanligt många höstfynd och endast från Svartsjö Dämme. Mellan 11.7–31.8 sågs 1–3 ex (UNn, FTd m fl). Perioden 2.9–8.9 sågs 5–8 ex

(MNn, JWn). 2 ex 12.9 (UNn), 3 ex 21–22.9 (JSI, JWn) och 1 ex 29.9–3.10 (GCd, UKi m fl).

Ljungpipare *Pluvialis apricaria*

Redan i mars sågs de första fåglarna med 1 ex Svartsjö Dämme 12.3 (SHn, LBe) och 5 ex Svartsjöviken 13.3 (JBk). 67 ex rastade vid Svartsjöviken den 25.4 (LBe, SHn). Flocken ökade till som mest ca 300 ex den 3.5 för att sedan successivt minska till runt 100 ex den 10.5 och sju dagar senare sågs de sista två fåglarna för våren (JWn). Under hösten rastade som mest 23 ex Svartsjöviken 8.9 (MNn, MAn) i övrigt bara enstaka fåglar.

Kustpipare *Pluvialis squatarola*

4 ex sträckande Mastområdet, Lovön 25.8 (JWn).

Tofsvipa *Vanellus vanellus*

Årets första blev 1 ex Skytteholms golfbana 3.3 (TWr). Rastande höst: I juli tom augustiräknades som mest ca 260 ex i Svartsjövikområdet, troligen fåglar (ad+juv) från häckningar i närområdet.

Foto Stefan Oscarsson

Spovsnäppan var ovanligt talrik 2007.

390 ex rast Sockarby – Karlslund, Färingsö 23.9 (GCd), 250 ex Adelsö kyrka 30.9 (HAn), 200 ex rast Svartsjöviken 5.10 (GCd).

Kustsnäppa *Calidris canutus*

Blev ny art för kommunen då 1 ex i delvis sommardräkt rastade vid Svartsjö Dämme 6.9 (MNn).

Småsnäppa *Calidris minuta*

Endast sydflyttande fåglar sågs i år. De flesta från Svartsjö Dämme där 1 ex sågs 24.7 och 3.8 (JWn), 2 ex 2–8.9 (MAN, UKi m fl), 5 ex 12–14.9 (REm, SSg m fl) och 1 ex 29.9–3.10 JBk, SHm m fl). 1 ex sågs i Torslunda, Färingsö 12.9 (GCd).

Mosnäppa *Calidris temminckii*

Rastande vår: Upp till 10 ex sågs rasta vid översilningsområdet intill Svartsjöviken 12.5–20.5 (MAN, REm m fl), 1 ex Bona dammen 19.5 (JWn), 4 ex Svartsjö Dämme 19.5 (LBe).

Rastande höst: 2 ex Svartsjö Dämme 5.7 (PAm), 1 ex Torslunda 31.7 (JBk, GCd), 3 ex Svartsjö Dämme 10.8 (AEn), 1 ex Torslunda 24.8 (GCd) och 2 ex Svartsjö Dämme 30–31.8 (GCd, SSg)

Spovsnäppa *Calidris ferruginea*

Rekorduppträdande för Mälaröarna. Normalt 1–2 ex/år. Alla obsar kommer från Svartsjö Dämme. Max 7 ex 10.7–13.7 (JBk, GCd m fl), 1 ex 19–23.7 (FTd, JWn), 3 ex 1.8–3.8 (FTd, REm m fl). 3 ex 8.9 (Ulf Nilsson m fl).

Kärrsnäppa *Calidris alpina*

Obsar gäller rastande fåglar och alla i Svartsjö Dämme. Uppskattningsvis totalt ca 18 olika ex inblandade under hela hösten. Högsta antal var 4 ex 29.7 (JWn), 3 ex 31.8–3.9 (GCd), 2–3 ex 6–12.9 (MNn m fl) och 4 ex 2–3.10 (REm, UKi).

Brushane *Philomachus pugnax*

Några tidiga fåglar sågs med 1 ex Hovgården, Adelsö 17.4 (BLd) och 9 ex Svartsjöviken 23.4 (MAN). Inga större ansamlingar på våren då de högsta siffrorna på våren var 15 ex Svartsjöviken 12.5 (JBk, GCd). Under höststräcket rastade 19 ex i Svartsjö Dämme 6–8.9 (GCd, MNn), 20 ex Svartsjö Dämme 12.9 (UNn) och 15 ex Svartsjö Dämme 30.9 (SHn, LBe).

Dvärgbeckasin *Lymnocryptes minimus*

Två observationer: 1 ex spelande Svartsjöviken 27.4 (JBk, REm) och ett 1 ex spelande Svartsjöviken 17.5 (JBk, GCd).

Enkelbeckasin *Gallinago gallinago*

Enda större flocken var 32 ex Svartsjöviken 4.4 (UKi).

Dubbelbeckasin *Gallinago media*

Senast ”dubbeln” hördes spela på Mälaröarna var 2002 vid Svartsjöviken. I år spelade 1 ex flera kvällar i rad vid Svartsjöviken, 17.5–21.5 (JBk, GCd m fl).

Morkulla *Scolopax rusticola*

Ca 14 stycken revir med spelflygande fåglar inrapporterade.

Småspov *Numenius phaeopus*

1 ex lockläte Torslunda 30.4 (GCd), 3 ex rastade Adelsö kyrka 5.5 (HAn), 1 ex Svartsjöviken möjlig samma ex hela perioden 6–17.5 (JBk, REm m fl), 1 ex Kyrkpölen, Adelsö 6.5 (HAn), 2 ex Södra delen, Svartsjöviken 8.5 (FTd) och 1 ex sträckande Svartsjö Dämme 28.6 (PAm)

Storspov *Numenius arquata*

Obsar där mer än 1 ex sågs var 6 ex rastande Svartsjöviken 23.4 (UKi) och 4 ex Lovö kyrkängar 18.7 (FTd).

Svartsnäppa *Tringa erythropus*

Första fåglarna för våren sågs den 1.5 med 2 ex Svartsjö Dämme (UKi) och 3 ex förbiflygande den 2.5 Svartsjöviken (JBk). Sydsträckande 3–4 ex sågs rasta i Dämmet från den 12.6 och juni ut. Högsta antalet rastande i juli blev 8 ex 19.7 (FTd). 7 ex Svartsjö Dämme 3.8 (JWn). Ungfåglarna dök upp i början på augusti och 1 ex stannade i Dämmet en bit in i september 8.9 (MNn, UNn m fl). Enda fågeln utanför Svartsjöviken var 1 ex Torslunda dagvattendamm 17.7 (GCd).

Rödbena *Tringa totanus*

Fåglar som hävdade revir (spelflygande) fanns i södra delen av Svartsjöviken och vid Svartsjö Dämme med vardera 1 par i maj och juni. Parning och bobygge observerades vid översilningen 21.5 (GCd). Inga ungar kunde kon-

stateras i år. 1 ex spelade tillfälligt Torslunda dagvattendamm 18.6 (GCd).

Gluttnäppa *Tringa nebularia*

Normal fyrbild och de första dök upp 23–24.4 med 1–2 ex södra delen, Svartsjöviken (MAn, JBk). Som mest under våren max 3 ex Svartsjöviken/Svartsjö Dämme. Sydsträckande rastare i Svartsjö Dämme under sommarmånaderna och in på hösten med fler än 6 ex var 7 ex 16.7 (FTd), 9 ex 18–25.7 (SSg), 13 ex 27.7 (GCd), 7 ex 1.8 (JWn) och 10 ex 5.8 (SSg). En kvardröjande fågel sågs i Svartsjö Dämme 2.10–3.10 (REm, UKi).

Skogsnäppa *Tringa ochropus*

Rastande: 9 ex översilningsområdet, Svartsjöviken 21.4 (JWn), 12 ex Svartsjöviken 23.4 (UKi), 17 ex Svartsjöviken 23.4 (MAn, JBk) och en något sen fågel i Svartsjö Dämme 22.9 (JSI). Spelande fåglar: 1 ex Älby hage 9.4 (UKi), 2 ex Stav sund, Helgö kanal 12.4 (UKi) och 2 ex Svartsjö Dämme 1.5 (UKi).

Grönbena *Tringa glareola*

Tidigt anlända fåglar sågs med 1–2 ex i Svartsjöviken 21–29.4 (JBk, JWn) och 1 ex Bona dammen 30.4 (REm). Dito sena var 2 ex Svartsjö Dämme 21.9 (JWn). Högsta antalet rastande i år var 60 ex översilningsområdet, Svartsjöviken 9.5 (SSg). Normalt fanns mellan 20–30 ex i Svartsjöviken/Svartsjö Dämme under nordsträck (maj) och sydsträck (juli och augusti). Utanför Svartsjövikenområdet sågs 30 ex Kyrkpölen, Adelsö 6.5 (H An).

Drillsnäppa *Actitis hypoleucos*

Ett lite tidigt exemplar sågs på Eldgarnsö 28.4 (JWn).

Dvärgmås *Larus minutus*

För andra året i rad sågs dvärgmås i Svartsjö Dämme med 1 ex 1–4.5 (UKi, MTn m fl) och 2 ex rastande utanför Eldgarnsö 23.9 (MNn).

Skrattmås *Larus ridibundus*

Minst 45 par med bo och ungar Koffsan, Drottningholm 26.5 (NWk) är första rapporterade häckningarna i kommunen sedan 2001. Då påbörjade 40 par häckningsbestyr på Fiskarholmen men miss-

lyckades. I Svartsjö Dämme rastade mellan 300 ex till som mest ca 450 ex 3.4–17.4 (REm, JWn m fl). Ca 250 ex fanns här 2–16.5 (GOn, SSg).

Silltrut *Larus fuscus*

1 par ruvande Sotholmen, Drottningholm 19.4–9.6 (NWk).

"Ljusmantlad Silltrut" *Larus f. graellsii / heuglini /intermedius*

1 ex rastade på Drottningholmsbron, Lovön 9 och 11.4 (SSg).

Skräntärna *Hydroprogne caspia*

1 ex förbi fl. Malmen, Lovön 14.4 (PAm), 1 ex överflygande Torslunda 26.4 (GCd) och 1 ex Norrsundet – Rastaholm 29.4 (JBk, JWn).

Fisktärna *Sterna hirundo*

En koloni på ca 30 par fanns på Fiskarholmen, Fiskarfjärden 31.5 (UKi, JSI) och 5 ex något sena sträckande sågs på Fiskarfjärden 6.9 (JSI).

Skogsduva *Columba oenas*

Vinterfynd: 1 ex Mastområdet, Lovön 4.2 (NEd, JSg). 5 ex Hovgården, Adelsö 4.12 (COn).

Ringduva *Columba palumbus*

En stor flock på mer än 3000 ex rastade och födosökte vid Malmvik, Lovön runt den 10.8 (AEn).

Gök *Cuculus canorus*

Sammanlagt inrapporterades ca 23 ropande gökhannar i kommunen mellan de 8.5–16.6, vilket är den klart högsta siffran på 2000–talet. De tre föregående åren har legat på ca 14 inrapporterade.

Sparvuggla *Glaucidium passerinum*

På en skogsfägelmätning vid Koviken, Lovön fanns 1 ex 3–14.1 (UKi, SSg, JWn) och förmodligen samma individ 18.11–9.12 (JWn m fl). 1 ex Berga gård, Lovön 7.10 (FTd) och 1 ex ev. samma Barkarby, Lovön 28.10 (FTd).

Hornuggla *Asio otus*

Tre observationer under häckningstid tyder på bra förekomst av smågnagare och att häckning

Foto Stefan Oscarsson

Jorduggla

kan ha förekommit. 1 ex födosökande Skytteholms golfbana 13.3 (JBk), 1 ex hörd Svartsjöviken 17.5 (JBk, GCd), 1 ex födosökande Mastområdet, Lovön 30.5 (MAn).

Jorduggla *Asio flammeus*

Under 2000-talet är arten sedd med endast 1–2 ex ca vartannat år. I år, 1 ex Sättra, Adelsö 6.12 (COn).

Tornseglare *Apus apus*

Några kvadröjande sågs i början på september. 4 ex Mastområdet, Lovön 1.9 (MAn, GLt), 2 ex sträckande Lovö kyrka 2.9 (MNn, SSg), 4 ex födosökande Torslunda 5.9 (GCd), 1 ex sträckande Svartsjö Dämme 6.9 (MNn).

Göktyta *Jynx torquilla*

14–15 revirhållande fåglar under året ger den andra högsta siffran på 2000-talet (år 2005 22 ex). Häckning konstaterades på två lokaler med 8 pull ringmärkta Torslunda 22.6 (GCd, UKi, SLn) och förälder som matade pull i Alvikens, Stenhamra (BLi) (Se artikel sidan 13.)

Gråspett *Picus canus*

En hona återkom för både tredje (19.1 – 16.2)

och fjärde (14.11 – 31.12) vintersäsongen i rad till fågelmatningen Älby hage, Ekerö (UKi m fl.).

Mindre hackspett *Dendrocopos minor*

8 revirhållande par har inrapporterats under året och häckning konstaterades i Svartsjö slottspark och på Eldgarnsö (REm).

Trädlärka *Lullula arborea*

2–3 par sågs stationärt i Torslunda, Färingsö 24.3–11.5 (GCd, REm m fl), 1 ex sång Grindby – Sam-

ting, Adelsö 31.3 (HAn), I Hagalund på Adelsö sjöng 1 ex 31.3–30.4 (HAn) och häckning konstaterades med minst en unge 26.5 (HAn). 1 ex sjungande Hagalund, Adelsö 16.6 (HAn) indikerar försök på andrakull. 1 ex sjungande Norrby, Lovön 1.4 (PCn), 2 ex sång Prästnibble, Färingsö 1.4 (REm) och 1 ex sång Eldgarnsö 21.4 (JWn).

Sånglärka *Alauda arvensis*

Ca 200 ex sträckande Svartsjöviken 22.9 (JSI) och ca 100 ex rastade Mastområdet, Lovön 30.9 (MNn).

Backsvala *Riparia riparia*

Några tidigt anlända sågs med 3 ex Älby hage 30.4 (JWn) och 1 ex Stavsund, Helgö kanal 30.4 (UKi). 10 ex besökte bon på Sandudden, Ekerö 1.6 (LBe, SHn).

Hussvala *Delicon urbicum*

Ca 100 ex noterades omkring Gällstaö 14 maj i disigt väder. Många svalor stannade i flera dagar och häckning inleddes av ca 5 par på ett nyrappt hus – något som husägaren dock inte accepterade (JSI). Ytterligare ca 5 par gick till häckning på Torslunda växthus där en nyanlagd damms insektproduktion utgjorde födobas för fåglarna (GCd).

Ängspiplärka *Anthus pratensis*

En tidig fågel fanns vid Svartsjöviken den 12 och 15. 3 (AAI, GCd m fl). 150 ex sträckte förbi Mastområdet på 20 min. den 24.9 (FTd).

Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus*

Ovanligt många individer (ca 10 ex) sågs och hördes under hösten. 1 ex Södra delen, Svartsjöviken 6.9 (MNn), 1 ex Svartsjö Dämme 6–8.9 (GCd, MNn), 3 ex sträckande Ekebyhovsbacken 9.9 (UKi, MNn m fl), 1 ex sträckande Torslunda 10.9 (GCd), 1 ex Svartsjöviken 11.9 (JBk), 1 ex sträckde Lovö kyrka 16.9 (MNn), 1 ex födosökte Ekebyhovsbacken 16.9 (JWn), 1 ex förbi fl. Lovö kyrkängar 18.9 (FTd) och 1 ex hörd Ekebyhovsbacken 22.9 (JWn).

Gulärla *Motacilla flava*

Rapporter med sångrevir och par har i år inkommit från Svartsjöviken 3 par, Svartsjö Dämme minst 2 par och troligtvis 1 par Menhammarsviken. I Svartsjö Dämme 1 par med föda åt ungar 3.6 (DA) och 2 par upprörda, varnande 28.6 som tyder på ungfåglar i terrängen.

Sädesärla *Motacilla alba*

De första anlände något tidigt på säsongen. 1 ex Mastområdet 25.3 (MNn, SSg), 1 ex Svartsjöviken 25.3 (UKi), 1 ex Menhammarsviken, Ekerö 26.3 (SHn, LBe), 2 ex Menhammarsviken 28.3 (SSg), 1 ex Lovö kyrkängar 30.3 (JWn), 2 ex Svartsjöviken 30.3 (JWn) och 1 ex Lindhaga, Färingsö 30.3 (JBk).

Sidensvans *Bombycilla garrulus*

Flockar med fler än 50 ex sågs på fyra platser

varav 150 ex Ekerö centrum 22.10 (GCd), 100 ex Menhammarsviken 11.11 (JWn), 51 ex Torslunda 15.11 (GCd), 50 ex Bergvik, Ekerö 26.12 (JWn).

Strömstare *Cinclus cinclus*

Fyra observationer av 5 ex är fler än normalt. 1 ex Ekerö kyrka 7.11 (KBn), 1 ex Lindby, Adelsö 25.11 (JWn), 2 ex (1ad + 1k) Prästvik, Lovön 28.11 (SSg), 1 ex Ekeby brygga 9.12 (JWn).

Gårdsmyg *Troglodytes troglodytes*

De milda vintrarna gynnar övervintring. Under januari och februari inrapporterades 8 stycken och för december var siffran 9 ex.

Rödhake *Erihacus rubecula*

Övervintrade fåglar: 1 ex Menhammarsviken 2.1

Teckning Svenne Schultsberg

(LBe, SHn), 1 ex Sötvattenslaboratoriet, Lovön 20.1–27.2 (FTd, JWn), 1 ex Torslunda 1–21.2 (GCd), 1 ex Tappström 2.2 (JBk) och 1 ex Älby hage 4.2 (UKi).

Blåhake *Luscinia svecica*

Förvånansvärt få vårfynd, då endast tre finns inlagda i Svalan från tidigare år. I år sågs 1 ex under MOF-aktiviteten ”sitt o glo” vid Svartsjöviken 13.5 (JBk, SSg). Vid Svartsjöviken uppträddes den första höstfågeln den 29.8 (REm). Som mest ca 3 ex fram till den 11.9 på östra sidan av viken och 1 ex södra delen 8.9 (MAN MNn). I Dämmet sågs 3 ex den 1.9 (JWn) till som mest 5–6 ex 6–8.9 (MAN, MNn) och 1–2 ex fram till 15.9 (MNn). Vid Mastområdet sågs 3–4 ex 6–10.9 (FTd m fl) och månaden ut 1–2 ex (MNn, SSg, JWn m fl). 1 ex rastade på Ekebyhovsbacken 9.9 MNn).

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochrurus*

En 2k hanne upptäcktes sjungande i Sanduddens villakvarter 6.6 (MTn) senare sågs 1 par, troligt häckningsförsök Sanduddens skola, Ekerö 6.6–13.6 (JBk, JWn m fl). 1 adult hanne Stockby, Stenhamra i början av september (BLI).

Svart rödstjärt vid Sandudden

Rödstjärt *Phoenicurus phoenicurus*

Något för årstiden tidiga fåglar sågs i slutet på april: 1 ex Lindöberget, Lovön 26.4 (FTd), 1 ex Jungfrusund 27.4 (JBk), 1 ex Torslunda 27.4 (GCd), 1 ex Gällstaö 29.4 (JSI), och 1 ex Tofta gård, Adelsö 30.4 (HAn).

Stenskvätta *Oenanthe oenanthe*

1 ex dröjde sig kvar vid Svartsjöviken 2.10 (GCd) och 1 ex Torslunda 2–3.10 (GCd).

Rödvingetrast *Turdus iliacus*

Ett tidigt ex sjöng redan den 15.3 Barkarby, Lovön (FTd). Två vinterfynd med 1 ex Hovgården, Adelsö 4.12 (COn) och 1 ex Tofta, Adelsö 22.12 (REm).

Dubbeltrast *Turdus viscivorus*

Vinterfynd: 1 ex Väsby hage, Munsö 1.1–3.2 (LLB, UKi), 3 ex Eldgarnsö 2.1–18.2 (LBe, SHn mfl), 1 ex Kvarsta, Färingsö 7.1 (JWn), 1 ex Kungsberga 1.12 (JWn) och 1 ex Eldgarnsö 16.12 (REm).

Gräshoppsångare *Locustella naevia*

En långsjungande fågel vid Mastområdet, Lovön 29.5–20.7 (SSg, FTd m fl) och tillfälligt hördes 2 sjungande 9.6 (JWn). På norra Färingsö 3 ex: 1 ex Eldgarnsö 30.5 (JBk), 1 ex Vägskälet Skarnholmen 9–10.7 (CLm), 1 ex Grankulla gård 20.7 (CLm).

Sävsångare *Acrocephalus schoenobaenus*

Tre något tidigt anlända hördes sjunga med 1 ex Svartsjö Dämme 28.4 (JBk, UKi) och 2 ex Menhammarsviken 29.4 (JWn). Ett sent ex lockade på Eldgarnsö den 23.9 (MNn).

Kärrsångare *Acrocephalus palustris*

Trolig häckning då 1 ex sjöng vid Mastområdet, Lovön 1–9.6 (TPn, JWn m fl). Den 3.6 sågs den till sammans med en bobyggande hona (MNn m fl). 1 ex sjungande Norrudden, Färingsö 5.6 (GCd).

Trädgårdssångare *Sylvia borin*

Tidigt anlända sjungande fåglar var 1 ex Torslunda, Färingsö 6.5 (JBk, REm), 1 ex Prästvik, Lovön 9.5 (JWn) och 1 ex Lövhagen, Färingsö 10.5 (GCd).

Gransångare *Phylloscopus collybita*

1 ex sjöng Väsby hage, Munsö 27.5 (JWn) och 1 ex Svartsjö Dämme 6.6 (JWn). Oktoberfynden var 1 ex Torslunda 1–3.10 (GCd), 1 ex Menhammarsviken 1.10 (UKi) och 1 ex Svartsjö Dämme 3.10 (UKi).

Skäggmes *Panurus biarmicus*

Några övervintrande fåglar: 3 ex Menhammarsviken 3.1 (UKi) och 2 ex Helgö kanal 16.2 (ÖEd, UKi m fl). Under våren sågs 7 ex i Svartsjöviken 30.3 (REm) och 6 ex Menhammarsviken 16.4 (UKi). I början på sommaren 8 ex Menhammarsviken 9.6 (MAn, GLt). Inga ungfåglar observerades under sommaren och från juli till september sågs max 5 fåglar i både Svartsjö Dämme och Menhammarsviken. I oktober 5 ex Menhammarsviken 1.10 (UKi), 3 par Svartsjö Dämme 6.10 (UNn). Några udda ställen under hösten: 1 ex Prästvik, Lovön 20.10 (JWn) och 1 ex Mastområdet, Lovön 22.11 (SSg).

Varfågel *Lanius excubitor*

Jan–feb. Vardera 1 ex i Svartsjö Dämme och Svartsjöviken. 1 ex Menhammarsviken 3.1 till i varje fall 24.2 (UKi). 1 ex Tillflykten, Lovön 13.1 (FTd), 1 ex Malmviks strandängar, Lovön 17.2 (JWn). En hel del observationer från mars, samt sista dagarna i september till november. Endast fåglar som inte finns med, med revir under vinterperioden tas upp. 1 ex Skå kyrka 6–31.3 (GCd, JWn). 1 ex i april var den 2.4 i Svartsjöviken (JWn). 2 ex sträckande Mastområdet, Lovön 30.9 (MNn). Dec. 1 ex Mastområdet, Lovön 2–18.12 (CLm, SSg m fl), 1 ex Wallenbergsmonumentet, Lovön 11.12 (COn), 1 ex Menhammarsviken 16.12 (AMä), 1 ex Svartsjöviken 16.12 (JSl) och 25.12 (BDk, UDk m fl) och 1 ex Eldgarnsö 31.12 (UKi).

Nötkråka *Nucifraga caryocatactes*

1 ex sång Hagalund, Adelsö 12.8 (HAn), 2 ex Lunda ängar, Lovön 18.8 (LBe), 1 ex Stenhamra 18–19.8 (JBk, JWn), 2 ex Vägkorset Iländavik/skär, Färingsö 23.9 (MNn), 1 ex Eldgarnsö 23.9 (MNn), 1 ex sträckande på hög höjd Älby hage 30.9 (UKi).

Råka *Corvus frugilegus*

Rastande: 1–2 ex Svartsjöviken 5–20.3 (JBk, SHn m fl), 2 ex Svartsjö Dämme 4.4 (GCd, JWn), 1 ex Svartsjö Dämme 5–19.4 (JWn, UNn), 1–2 ex Mastområdet, Lovön 15–21.4 (FTd, SSg) 2 ex Älby hage 17.4 (UKi). Som vanligt några höst-observationer från Lovön. 2

ex Lovö kyrka 19.9 (CLm) och 2 ex Mastområdet, Lovön 9.10 (FTd).

Korp *Corvus corax*

Fyra revir inrapporterades under året. 1 par spel-flykt Lovö kyrka 14.2 (FTd), 1 par Malmhuvud, Munsö 4.4 (REm), 1 par Skå–Edeby Flygfält, Svartsjöviken 11.4 (GCd), 1 par Törnbyviken, Färingsö 11.4 (GCd).

Stare *Sturnus vulgaris*

Vinterfynd: 7 ex flög förbi Svartsjöviken 3.1 (LBe), 1 ex Svartsjöviken 4.1 (JBk), och 2 ex Menhammarsviken 14.1 (LBe, UKi).

Bofink *Fringilla coelebs*

Vinterfynd: 2 ex till som mest 5 ex Lindhaga, Färingsö 2.1–4.2 (JBk), 2 ex Stenhamra 13.1 (REm), 1 ex Älby 14.1 (GCd) och 1 ex hörd Bredlöts, Svartsjöviken 14.1 (GCd). 4 ex på matningen Lindhaga, Färingsö 15.12 (JBk)

Bergfink *Fringilla montifringilla*

Vinterfynd: 7 ex Tappström 2.2 (JBk), 1 ex Älby hage 5.2 (UKi), 1 ex Koviks vägskäl, Lovön 8.12 (MNn).

Steglits *Carduelis carduelis*

De största födosökande flockarna under året var 40 ex Mastområdet, Lovön 25.8 (JWn), 50 ex Ekebyhovsbacken 29.9 (UNn, JWn m fl) och 34 ex Löten, Munsö 30.11 (COn).

Hämpling *Carduelis cannabina*

De första fåglarna för våren kom i mitten på mars då 1 ex sågs vid Lovö kyrkängar 13.3 (FTd), 5 ex flög förbi Torslunda 14.3 (GCd). Under våren ca 12 revir (sjungande hannar) inrapporterade på Mälaröarna.

Vinterhämpling *Carduelis flavirostris*

4 ex rastade tillfälligt innan de sträckte vidare vid Torslunda 24.10 (GCd) och 1 ex kom förbi Lovö kyrka 8.11 (SSg).

Sydlig gräsiska "Brunnska" *Carduelis flammea cabaret*
1 ex Älby hage 22.1 (REy m fl) och 1 ex Lindhaga, Färingsö 22.1 (JBk).

Snöiska *Carduelis hornemannii*

På fågelmatningar sågs 1 ex Lindhaga, Färingsö 9.1 (JBk) och 1 ex Älby hage 22.1 (UKi).

Bändelkorsnäbb *Loxia leucoptera bifasciata*

Årets observation blev den första sedan vinterhalvåret 2002/03. 2 ex sträckte förbi Svartsjöviken 11.9 (JBk).

Mindre korsnäbb *Loxia curvirostra*

Förvänansvärt fätilig. Största antalen var 19 ex sträckande Älby hage 8.8 (UKi) och 12 ex förbifl. Lovö kyrka 16.9 (MNn). I övrigt under året bara femtontalet ströobsar med 2–4 ex.

Större korsnäbb *Loxia pytyopsittacus*

2 ex sträckande Hagalund, Adelsö 7.1 (HAn), 9 ex förbifl. Hagalund, Adelsö 30.9 (HAn) och 1 ex förbifl. Svartsjö kungsgård 12.11 (COn).

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*

1 ex sjungande i mitten på maj Rastaholm (GÖn, PÖn) och 1 ex lockar i Skärvik, Ekerö 4.8 (MTn).

Stenknäck *Coccothraustes coccothraustes*

De största enskilda flockarna med mer än 10 ex kommer i år från Gällstaö där ca 15 ex sågs födosöka den 11 och 20.2 (JSI). 24 ex sågs vid Brygga gård, Ekerö 26.2 (NMFn).

Lappsparr *Calcarius lapponicus*

1 ex födosökande på åkern vid Svartsjö Dämme 1.5 (UKi, MTn m fl). Under hösten sågs 1 ex Svartsjöviken 8.9 (MTn) och 1 ex sträckte Mastområdet, Lovön 30.9 (MNn).

Snösparv *Plectrophenax nivalis*

Mer normala siffror jämfört med 2006-års smått otroliga siffror på över 150 ex i början på april. I år 2 ex Svartsjöviken 15.3 (AAI, ALt), 2 ex Svartsjöviken 20.3 (MWm) och 1 ex Svartsjöviken 24.3 (GCd).

Ortolansparv *Emberiza hortulana*

Årets enda obs var en sjungande hanne vid Mastområdet, Lovön 3.6 (LBe, SHn).

Sävsparv *Emberiza schoeniclus*

En troligtvis övervintrande fågel fanns vid Sötvattenslaboratoriet, Lovön 27.2–3.3 (MAN, OAn).

Rapportörer

(PAm) Peter Almström, (DAn) Dan Andersson, (HAn) Hasse Andersson, (MAN) Mats Andersson, (OAn) Olle Andersson, (AAI) Anders Arnell, (KBn) Kenneth Bengtsson, (MBm) Martin Bergström, (HBk) Helené Björk, (JBk) Jan Björk, (LBB) Laine Boresjö Bronge, (LBe) Linus Brobacke, (ADn) Anders Delin, (BDk) Bertil Dolk, (UDk) Ulla Dolk, (PCn) Peter Carlsson, (GCd) Glenn Cornland, (REm) Runo Edholm, (NEd) Niclas Eklund, (CEl) Camilla Ekwall, (REy) Rasmus Elleby, (ÖEd) Örjan Engebrand, (PEm) Patrik Engström, (AEn) Anders Eriksson, (BEn) Bengt Eriksson, (TEn) Tommy Erikson, (MFr) Måns Forster, (NMFn) Nils Magnus Fredriksson, (MGr) Mats Gothnier, (SHn) Signe Hagerman, (Rhl) Ragnar Hall, (AHn) Anders Henriksson, (UKi) Urpo Könnölä, (CLm) Christian Lagström, (BLl) Bengt Legnell, (GLt) Günter Lenhardt, (BLd) Björn Lindblad, (SLn) Sören Lindén, (ALT) Anders Lundquist, (Tlt) Tomas Lundquist, (MOF) Mälarenas Ornitolologiska Förening, (AMä) Ari Määttä, (MNn) Micke Nederman, (UNn) Ulf Nilsson, (COn) Christer Olsson, (GOn) Gunilla Olsson, (TPn) Thomas Persson, (TPen) Thomas Pettersson, (ERn) Ernst Rydén, (RörFstn) Rördrommen fältstation, (SSg) Svenne Schultzberg, (JSI) Jan Sondell, (JSg) Julia Stigenberg, (ASm) Anders Sundström, (FTd) Fredrik Thernlund, (MTg) Martin Tjernberg, (MTn) Micke Tydén, (PWr) Peter Wedar, (TWr) Torsten Welander, (NWk) Niklas Westermark, (JWn) Jan Werner, (MWm) Mårten Wikström, (GÖn) Gudrun Öhman, (PÖn) Per Öhman.